

مقررات و ضوابط استقرار

واحدای خدماتی

آذرماه ۱۴۰۲

مقررات و ضوابط استقرار واحدهای خدماتی موضوع ماده ۵ ضوابط زیست محیطی طرحهای تملک دارایی سرمایه ای موضوع مصوبه شماره ۴۴۰ شورای عالی حفاظت محیط زیست

ماده ۱:

تعاریف و مفاهیم

اصطلاحات مندرج در این ضابطه در معانی مشروح ذیل به کار می‌روند:

الف- محدوده شهر: محدوده شهر عبارت است از حد کالبدی موجود شهر و توسعه آتی در دوره طرح جامع و تا تهیه طرح مذکور در طرح هادی شهر که ضوابط و مقررات شهرسازی در آن لازم الاجرا می‌باشد، شهرداری‌ها علاوه بر اجرای طرح‌های عمرانی از جمله احداث و توسعه معابر و تأمین خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی در چارچوب وظایف قانونی خود، کنترل و نظارت بر احداث هرگونه ساختمان و تأسیسات و سایر اقدامات مربوط به توسعه و عمران در داخل محدوده شهر را نیز بر عهده دارند.^۱

تبصره ۱: محدوده شهرهایی که به تازگی از روستا به شهر تبدیل شده اند، تا زمانی که برای آن، طرح جامع یا هادی شهری به تصویب نرسیده باشد، همان محدوده طرح هادی روستایی خواهد بود.

پ- کاربری اراضی شهر: کاربری اراضی محدوده شهر مطابق جدول شماره (۳) شامل مسکونی، آموزش تحقیقات و فناوری، آموزشی، اداری و انتظامی، تجاری-خدماتی (انتفاعی و غیرانتفاعی)، ورزشی، درمانی، فرهنگی-هنری، پارک و فضای سبز، تجهیزات شهری، تأسیسات شهری، حمل و نقل و انبارداری، نظامی، باغات و کشاورزی، میراث تاریخی، طبیعی، تفریحی و توریستی، حریم و صنعتی می‌باشد.^۲

ت- حریم شهر: حریم شهر عبارت است از قسمتی از اراضی بلافصل پیرامون محدوده شهر که نظارت و کنترل شهرداری در آن ضرورت دارد و از مرز تقسیمات کشوری شهرستان و بخش مربوط تجاوز ننماید. به منظور حفظ اراضی لازم و مناسب برای توسعه موزون شهرها با رعایت اولویت حفظ اراضی کشاورزی، باغات و جنگل‌ها، هرگونه استفاده برای احداث ساختمان و تأسیسات در داخل حریم شهر تنها در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب طرح‌های جامع و هادی امکان‌پذیر خواهد بود.^۳

تبصره ۲: در مورد شهرهای فاقد طرح هادی، جامع یا تفصیلی تا زمان تهیه طرح‌های مذکور، محدوده طرح‌های مصوب قبلی آنها یا محدوده خدمات شهری مورد تایید شهرداری (با اعلام نظر دفتر فنی استانداری) ملاک عمل خواهد بود.

ث- طرح جامع شهر: عبارت از طرح بلند مدتی است که در آن نحوه استفاده از اراضی و منطقه بندی مربوط به حوزه های مسکونی، صنعتی، بازرگانی، اداری و کشاورزی، تأسیسات و تجهیزات و تسهیلات شهری و نیازهای

^۱ ماده یک قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها، مصوب سال ۱۳۸۴

^۲ ابلاغیه شماره ۳۰/۳۱۰/۱۷۹۷۰ مورخ ۸۹/۳/۲۶ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

^۳ ماده دو قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها، مصوب سال ۱۳۸۴

عمومی شهری، خطوط کلی ارتباطی و محل مراکز و انتهای خط (ترمینال) و فرودگاه ها و بنادر و سطح لازم برای ایجاد تأسیسات، تجهیزات و تسهیلات عمومی مناطق، نوسازی، بهسازی و اولویت های مربوط به آن تعیین می شود و ضوابط و مقررات مربوط به کلیه موارد فوق و همچنین ضوابط مربوط به حفظ بنا و نمادهای تاریخی و مناظر طبیعی، تهیه و تنظیم می گردد. طرح جامع شهر بر حسب ضرورت، قابل تجدید نظر خواهد بود.

ج- طرح هادی شهر: طرحی است که در آن جهت گسترش آتی شهر و نحوه استفاده از زمین های شهری برای عملکردهای مختلف به منظور حل مشکلات حاد و فوری شهر و ارائه راه حل های کوتاه مدت و مناسب برای شهرهایی که دارای طرح جامع نمی باشند، تهیه می شود.^۴

چ- طرح تفصیلی: طرح تفصیلی عبارت از طرحی است که بر اساس معیارها و ضوابط کلی طرح جامع شهر، نحوه استفاده از زمین های شهری در سطح محلات مختلف شهر، موقعیت و مساحت دقیق زمین برای هر یک از آنها، وضع دقیق و تفصیلی شبکه عبور و مرور و میزان تراکم جمعیت، تراکم ساختمانی در واحدهای شهری و اولویت های مربوط به مناطق بهسازی، نوسازی و توسعه و حل مشکلات شهری و موقعیت کلیه عوامل مختلف شهری در آن تعیین می شود و نقشه ها و مشخصات مربوط به مالکیت بر اساس مدارک ثبتی تهیه و تنظیم می گردد.

ح- پهنه های پنجگانه حریم شهر:^۵ پهنه های پنجگانه حریم شهرها شامل حفاظت، کشاورزی، مراتع، طبیعی و سطوح آبی بوده که برابر ضوابط و مقررات طرح جامع شهری برای کلیه عرصه ها و پهنه های پنجگانه مذکور ضوابط و مقرراتی تحت مجاز، مشروط و ممنوع منظور شده است که برای فعالیت های مستقر در حریم شهرها صرفاً در مکان های مجاز و مشروط با حصول شرایطی امکان ایجاد فعالیت وجود دارد و از جمله مکان های مشروط می توان از اراضی زراعی و باغ ها نام برد که تغییر کاربری مشروط به موافقت کمیسیون تبصره یک ماده یک قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها می باشد.

تبصره ۳: آن دسته از شهر هایی که تاکنون سند پهنه بندی پنج گانه حریم شهر آن صورت نگرفته است مجوزهای زیست محیطی به هیچ عنوان به منزله موافقت با تملک، واگذاری و یا تغییر کاربری اراضی تلقی نمی گردد و بدیهی است واگذاری اراضی و یا تغییر کاربری موکول به تصمیم مراجع زیربط، مطابق ضوابط، قوانین و مقررات مربوطه می باشد.

خ- محدوده روستا: عبارت است از محدوده ای شامل بافت موجود روستا و گسترش آتی آن در دوره طرح هادی روستایی که با رعایت مصوبات طرح های بالا دست تهیه و به تصویب مرجع قانونی مربوط می رسد. دهیاری ها کنترل و نظارت بر احداث هرگونه ساخت و ساز در داخل محدوده را عهده دار خواهند بود.^۶

^۴ طبق تعریف مندرج در بند (۴) ماده (۱) قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن مصوب ۱۳۵۳

^۵ به استناد تعریف پهنه های پنجگانه حریم شهرها، مصوبه ۳۰/۵۹۶۶۹ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۷ شورایعالی شهرسازی و معماری

^۶ ماده سه قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها، مصوب سال ۱۳۸۴

تبصره ۴: در مورد روستاها، محدوده مصوب طرح هادی روستایی ملاک عمل خواهد بود و برای روستاهای فاقد طرح هادی تا زمان تهیه طرح هادی روستایی، فاصله تا نزدیک‌ترین واحد مسکونی روستا ملاک عمل خواهد بود.

د- طرح هادی روستا: عبارت از طرحی است که ضمن ساماندهی و اصلاح بافت موجود، میزان و مکان گسترش آبی و نحوه استفاده از زمین برای عملکردهای مختلف از قبیل مسکونی، تولیدی، تجاری، کشاورزی، تأسیسات و تجهیزات و نیازمندی‌های عمومی روستایی را حسب مورد در قالب مصوبات طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی با طرح‌های جامع ناحیه‌ای تعیین می‌نماید.^۷

ذ- کاربری اراضی روستا: عبارت است از کاربرد یا استفاده‌ای که از یک قطعه زمین، محدوده و یا فضای مشخص صورت می‌گیرد. عمده کاربری‌هایی که در فرایند تهیه و اجرای طرح هادی روستایی مورد استفاده قرار می‌گیرد، شامل کاربری مسکونی، تجاری، آموزشی، درمانی، فرهنگی، اداری، انتظامی، مذهبی، تأسیسات و تجهیزات روستایی، ورزشی، صنعتی و کارگاهی، زراعی، باغات، دامداری و بایر می‌باشد.

ر- سکونتگاه‌ها: کلیه شهرها، روستاها، شهرک‌های مسکونی و مجتمع‌های مسکونی که دارای حداقل بیست خانوار ساکن می‌باشند. ملاک تشخیص سکونتگاه‌ها و جمعیت خانوار، آخرین سرشماری مرکز آمار ایران می‌باشد.

تبصره ۵: برای شهرک‌های مسکونی و مجتمع‌های مسکونی حسب موقعیت قرارگیری در حریم شهر یا خارج محدوده روستا، با توجه به موقعیت وقوع، همان فواصل شهر یا روستا مد نظر قرار گیرد.

ز- سایر مراکز جمعیتی: شامل مدرسه، دانشگاه و بیمارستان که در حال فعالیت و دایر در خارج از محدوده شهر و روستا می‌باشند و همچنین سکونتگاه‌های با جمعیت کمتر از ۲۰ خانوار، می‌گردد.

ژ- منابع آب سطحی: منابع آب سطحی شامل رودخانه‌های دائمی و فصلی و نه‌رهای طبیعی، مسیل‌ها، تالاب‌ها، دریاچه‌های طبیعی و مخازن سدها می‌باشند که حریم کیفی برای آنها محاسبه و اعمال می‌شود.

س- حریم کمی و کیفی آب: مطابق دستورالعمل ناحیه بندی استقرار کاربری در حریم کیفی منابع آب سطحی موضوع ضابطه ۷۸۲ سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد.^۸

ش- منابع آب زیر زمینی: مطابق دستورالعمل تعیین حریم کیفی آبهای زیرزمینی موضوع نشریه ۶۲۱ سازمان برنامه و بودجه، تعاریف به شرح ذیل می‌باشد:^۹

۱- آبخوان (Aquifer): به لایه متخلخلی اطلاق می‌گردد که در زیر سطح زمین قرار دارد و می‌توان از آن آب استخراج نمود.

^۷ مطابق بند (۹) ماده یک آیین نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری

کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۵۸۷۳ ت ۰۲۱۴۱۴ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۰ هیأت وزیران

^۸ موضوع بخشنامه شماره ۹۸/۳۱۷۹۱۵ مورخ ۱۳۹۸/۶/۱۲ سازمان برنامه و بودجه کشور

^۹ نشریه ۶۲۱-سال ۱۳۹۲ سازمان برنامه و بودجه کشور

۲- آب زیرزمینی: آب موجود در سوراخ ها و شکاف های پوسته سنگی زمین، که در نتیجه ریزش باران و جریان سطحی، درون خلل و فرج مزبور انباشته می گردد و در شرایط معمولی صحرایی امکان حرکت مقادیر قابل توجه آب در زیر زمین فراهم می باشد. غالباً اصطلاح «آب زیرزمینی» را به آبهای زیر سطح زمین که قابل برداشت به وسیله چاه، چشمه و قنات است، به کار می برند. این گونه آبها بیشتر در اعماق ۵۰ تا ۱۰۰ متری زمین انباشته شده و در اعماق بیشتر معمولاً به دلیل فشار زیاد و مسدود شدن خلل و فرج مزبور، اثری از آنها دیده نمی شود. در برخی نواحی که دارای لایه های آبرفتی ضخیم باشد، تا عمق ۳۰۰ متر نیز یافت می گردد. آبهای مزبور غالباً املاح و مواد معدنی سنگ ها را در خود حل کرده و اغلب به آب های معدنی تبدیل می گردند.

۳- **حریم کیفی آبهای زیرزمینی:** حریم کیفی منابع آب زیرزمینی عبارت است از تعیین محدوده ها یا حریم های حفاظت کیفی در چندین سطح برای منابع آب زیرزمینی در مقابل آلاینده های ناشی از فعالیت های انسانی که برای هر کدام از سطوح حریم کیفی، محدودیت ها و تغییرات خاص فعالیت های انسانی وضع می گردد.

۴- **حریم کیفی نقطه ای:** حریم کیفی نقطه ای عموماً مربوط به منابع آب نقطه ای چاه، چشمه و قنات می شود و حریم به دست آمده تنها شرایط همان نقطه را در نظر گرفته است. به طوری که برای هر نقطه منابع آبی، حریم منحصر به فردی با توجه به شرایط فیزیکی و محیطی آبخوان وجود خواهد داشت.

حریم کیفی ناحیه ای: اگر منبع آب زیرزمینی یک آبخوان باشد و هدف از تعیین حریم کیفی، حفاظت کل آبخوان، ارائه طرحها، سیاستها و خط مشی های منطقه ای و ملی باشد، در این صورت حریم کیفی ناحیه ای مطرح می گردد.

۵- **حریم کمی آب:** حریم کمی آب به محدوده ای گفته می شود که برداشت آب در آن موجب کاهش میزان آب های زیرزمینی می گردد.

۶- **دشت ممنوعه (Prohibited Region):** دشتی که در آن بهره برداری از منابع آب زیرزمینی بیش از پتانسیل تجدیدپذیر بوده و این امر موجب افت سطح آب زیرزمینی در آن دشت گردیده و به طور طبیعی امکان بازگشت به سطح ایستایی وجود ندارد.

۷- **دشت ممنوعه بحرانی (Critical Prohibited Region):** دشت ممنوعه بحرانی دشت ممنوعه ای است که در آن علاوه بر افت سطح آب سفره زیرزمینی، کیفیت آب آبخوان نیز تنزل یافته و یا در نقاط مختلف آن پدیده های نشست عمومی زمین، فرونشست منطقه ای زمین و یا شکاف زمین مشاهده می شود.

ص - مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست (چهارگانه): بر اساس ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست تعیین و تصویب حدود این مناطق به عهده شورای عالی حفاظت محیط زیست می باشد.

۱- **پارک ملی:** به محدوده ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و بیشه های طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان اطلاق می شود که نمایانگر نمونه های برجسته ای از مظاهر طبیعی ایران باشد و به منظور

حفظ همیشگی وضع زندگی و طبیعی آن و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی‌ها در شرایط کاملاً طبیعی تحت حفاظت قرار می‌گیرد.^{۱۰}

۲- اثر طبیعی ملی: پدیده‌های نمونه و نادر گیاهی یا حیوانی، اشکال یا مناظر کم نظیر و کیفیات ویژه طبیعی زمین یا درختان کهنسال یادگار تاریخی می‌باشند که با منظور داشتن محدوده متناسبی، تحت حفاظت قرار می‌گیرد.^{۱۱}

۳- پناهگاه حیات وحش: به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان اطلاق می‌شود که دارای زیستگاه طبیعی نمونه و شرایط اقلیمی خاصی برای جانوران وحشی بوده و به‌منظور حفظ و یا احیاء این زیستگاه‌ها تحت حفاظت قرار می‌گیرد.^{۱۲}

۴- منطقه حفاظت شده: به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و دشت و آب و کوهستان اطلاق می‌شود که از لحاظ ضرورت حفظ و تکثیر نسل جانوران وحشی یا حفظ و یا احیاء رستنی‌ها و وضع طبیعی آن دارای اهمیت خاصی بوده و تحت حفاظت قرار می‌گیرد.^{۱۳}

ض- تالاب: شامل مردابها و باتلاقها و لجن‌زارها یا آبهای طبیعی یا مصنوعی اعم از دائمی یا موقت است که آبهای شیرین، تلخ یا شور در آن به صورت راکد یا جاری یافت شود، از آن جمله است آب‌های دریا که عمق آنها در پائین‌ترین نقطه جزر از شش متر تجاوز ننماید. همچنین تالاب‌های فهرست شده در جدول شماره (۱) آیین نامه جلوگیری از آلودگی و تخریب غیرقابل جبران تالاب‌ها و سایر زیست بوم‌های مندرج در بند ت ماده (۱) آیین نامه مذکور و اصلاحیه بعدی آن ملاک عمل خواهد بود.

ط- مصب: به محل ورود رود به دریاچه، دریا یا باتلاق در ریگزار، دهانه رود یا مصب گویند. مصب‌ها محل تلاقی آب‌های شیرین و آب‌های شور هستند.

ظ- خور: به توده‌ای نیمه محصور از آب‌های ساحلی در مکانی که آب دریا با آب‌های شیرین رقیق (مخلوط) می‌شود، گویند. به بیان دیگر مدخل قیف مانند ورودی رودخانه به دریا که بر اثر بالا آمدن سطح دریا یا فرونشینی زمین سیلابی دهانه رودخانه ساخته شده باشد.

ع- طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی (ICZM): یک برنامه مدیریت راهبردی - فضایی برای بهره برداری متعادل و متوازن، از خدمات منطقه ساحلی توأم با ملاحظات توسعه ایمن و امن است که تلاش دارد ضمن ایجاد ارزش افزوده در منطقه ساحلی، از بروز تضاد و تعارض بین بهره برداران مختلف جلوگیری کند.

غ- مجتمع‌های صنفی: مکانی است دارای محدوده و مساحت معین با امکانات زیربنایی و خدمات ضروری برای استقرار مجموعه‌ای از واحدهای صنفی آلاینده، عمده فروشی‌ها و مانند آنها.^{۱۴}

^{۱۰} ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۲ هیأت‌وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

^{۱۱} ماده ۳ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۲ هیأت‌وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

^{۱۲} ماده ۴ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۲ هیأت‌وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

^{۱۳} ماده ۵ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۲ هیأت‌وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

ف- تفرج گسترده: این نوع تفرج دربرگیرنده آندسته از فعالیت ها است که نیازی به امکانات، تسهیلات و تجهیز گردشگاه ندارد (فاقد اقامت شبانه می باشد) و یا نیازمند امکانات بسیار محدودی است مانند پیاده روی، طبیعت گردی، جنگل گردی، کوهنوردی، ماهیگیری و شکار متکی به امکانات طبیعی تفرجگاه^{۱۵}

ق- تفرج متمرکز: این نوع تفرج دربرگیرنده آندسته از فعالیت هایی است که امکان تحقق آن ها بستگی به توسعه و تجهیز گردشگاهها دارد و نیازمند تسهیلات متعددی است مانند کمپینگ یا اردو زدن، اقامتگاه بوم گردی، پیک نیک، انواع ورزش های گروهی و نظایر آن.^{۱۶}

ک- طبیعت گردی جامعه - محور: به عنوان رویکردی جایگزین در برابر رویکرد غالب گردشگری انبوه مطرح است. این نوع گردشگری با رویکردهای توسعه جایگزین و معیشت پایدار همخوانی داشته و بر توسعه جامعه محلی و بر رویکرد مشارکت، برابری و حفظ محیط زیست متمرکز می باشد.^{۱۷}

گ- بندر خشک: به منطقه ای واقع شده در داخل سرزمین اطلاق می شود که به عنوان مرکز پشتیبانی متصل به یک یا چند شیوه حمل و نقلی جهت تخلیه و بارگیری، ذخیره سازی، بازرسی های منظم کالاهای در حال حمل در تجارت بین المللی و انجام تشریفات و کنترل های گمرکی قابل اعمال می باشد.^{۱۸}

ل- طرح مصوب مدیریت مناطق چهارگانه تحت مدیریت: طرحی جهت دستیابی به رویکردی همه سونگر، کاربردی و پویا به منظور حفظ و نگهداری منابع اکولوژیک مناطق، ضمن بهره برداری معقولانه و پایدار از این منابع^{۱۹}

م- ظرفیت برد استقرار کاربری: حداکثر تعداد واحدهای قابل استقرار از یک کاربری معین در یک محدوده جغرافیایی مشخص بر اساس محدودیتهای فضایی، اجتماعی، اقتصادی و اکولوژیکی

ماده ۲:

احداث، بهره برداری و توسعه آتی واحدهای خدماتی منوط به رعایت ضوابط و استانداردهای محیط زیستی سازمان حفاظت محیط زیست می باشد. اداره کل حفاظت محیط زیست استان موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تکمیل پرونده توسط متقاضی، پاسخ مرجع استعلام کننده را اعلام نماید.

تبصره: مدت پاسخگویی به استعلامات واحدهای خدماتی مشمول انجام مطالعات ارزیابی زیست محیطی حداکثر ۲ ماه از تاریخ تکمیل مدارک و رفع نواقص احتمالی گزارش ارزیابی طرح مربوطه می باشد.

^{۱۴} ماده یک آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی موضوع مصوبه شماره ۱۲۰۳۰۸/ت/۳۹۷۲۵ ک مورخ ۱۳۸۷/۷/۱۷ وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف

^{۱۵} موضوع بخشنامه شماره ۹۸/۳۱۷۹۱۵ مورخ ۱۳۹۸/۶/۱۲ سازمان برنامه و بودجه کشور

^{۱۶} موضوع بخشنامه شماره ۹۸/۳۱۷۹۱۵ مورخ ۱۳۹۸/۶/۱۲ سازمان برنامه و بودجه کشور

^{۱۷} مصوبه هیئت وزیران مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۰۲

^{۱۸} موضوع قانون موافقتنامه بین دولتی بنادر خشک مصوب مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۲

^{۱۹} دستورالعمل تهیه طرح مدیریت مناطق تحت حفاظت - نشریه شماره ۲۵۷

ماده ۳:

واحدهای خدماتی بر حسب پتانسیل سطوح آلاینده‌گی و پیامدهای محیط زیستی در رده های ذیل و مطابق با جدول شماره (۲) قرار می گیرند.

رده ۱: واحدهای این رده مجاز به استقرار در داخل محدوده شهر و روستا در کاربری های مجاز شهری و روستایی مطابق «بند پ و ذ ماده یک» این ضوابط و یا داخل و خارج از حریم مصوب شهرها و خارج از محدوده روستاها در عرصه های مجاز با رعایت فواصل از سایر کاربری ها به شرح جدول شماره (۱) می باشند.

تبصره ۱: مرجع اعلام نوع کاربری در محدوده شهر، اداره کل راه و شهرسازی استان و در محدوده روستاها، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان است.

تبصره ۲: در خصوص جایگاه های عرضه سوخت مفاد ابلاغیه شماره ۳۰۵۶۴/۱۰۰/۹۷ مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۰ رئیس سازمان حفاظت محیط زیست اعمال می گردد.

رده ۲ و ۳: واحدهای این رده ها مجاز به استقرار در داخل حریم و یا خارج از حریم مصوب شهرها و خارج از محدوده روستاها در عرصه های مجاز با رعایت فواصل از سایر کاربری ها به شرح جدول شماره (۱) می باشند.

تبصره ۳: انطباق محدوده های فعالیت با پهنه های پنجگانه حریم شهرها، بر عهده کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری، آمایش سرزمین و محیط زیست استان بوده که در صورت عدم تایید کارگروه مذکور، مجوز محیط زیستی صادره کان لم یکن خواهد بود.

رده های ۴ و ۵: واحدهای این رده ها ملزم به استقرار در خارج از حریم مصوب شهرها و خارج از محدوده روستاها در عرصه های مجاز با رعایت فواصل از سایر کاربری ها به شرح جدول شماره (۱) می باشند.

تبصره ۴: واحدهای رده (۵) برابر مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست، مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (مطابق رئوس و سرفصل گزارشات ارزیابی اجمالی طرح ها و پروژه های مشمول ارزیابی محیط زیستی) و ملزم به رعایت حداقل ضوابط و مقررات حاکم بر رده (۴) می باشند. مضاف بر آن کمیته ارزیابی مجاز است در صورت صلاحدید، حسب نوع پروژه و آلاینده گی احتمالی، فواصل مربوطه را افزایش دهد.

تبصره ۵: انطباق محدوده های استعلامی طرح های مشمول ارزیابی، پروژه های بزرگ عمرانی با عملکرد فرا استانی و پروژه های ملی، با اسناد آمایش سرزمین (ملی و استانی) و قوانین و آیین نامه های واگذاری اراضی، بر عهده مرجع صادر کننده مجوز می باشد.

ماده ۴:

احداث مجتمع های صنفی تولیدی با اولویت انتقال صنوف آلاینده داخل محدوده شهر و صرفاً استقرار صنوف تا رده ۳ مقررات و ضوابط استقرار واحدهای تولیدی و صنعتی، داخل حریم شهر و در خارج از محدوده روستاها با رعایت حداقل فواصل رده (۴) مطابق جدول شماره (۱) ضوابط مذکور امکان پذیر می باشد.

تبصره ۱: احداث مجتمع های صنفی تولیدی بیش از رده ۳ مقررات و ضوابط استقرار واحدهای تولیدی و صنعتی، صرفاً در خارج حریم شهرها و خارج از محدوده روستاها با رعایت فواصل بالاترین رده صنوف مورد نظر مطابق جدول شماره (۱) ضوابط مذکور امکان پذیر می باشد.

تبصره ۲: احداث مجتمع های صنفی خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی داخل و خارج از حریم شهر و در خارج از محدوده روستاها با رعایت حداقل فواصل رده (۴) مطابق جدول شماره (۱) مقررات و ضوابط استقرار واحدهای خدماتی امکان پذیر می باشد.

ماده ۵:

چنانچه در حوزه استحفاظی شهرستان، مکان دیگری بجز محل مورد تقاضا یافت نشود، مراتب در کمیته ای به ریاست مدیر کل حفاظت محیط زیست استان و عضویت معاونین تخصصی (انسانی و طبیعی)، روسای ادارات ارزیابی محیط زیست، حقوقی، بررسی آلودگی هوا و تغییر اقلیم و بازرسی، دریایی و ارزیابی عملکرد و رسیدگی به شکایات، فواصل کاربری های سکونتگاهی را حداکثر تا ۳۰ درصد رده متعلقه با رعایت ملاحظات زیست محیطی تعدیل نمایند.

ماده ۶:

چنانچه عنوان واحدی در فهرست رده بندی مندرج در جدول شماره (۲) اشاره نشده باشد، به منظور تعیین رده جدید، موضوع در دفتر ارزیابی زیست محیطی سازمان بررسی و نتیجه به ادارات کل حفاظت محیط زیست استان ها ابلاغ می گردد.

ماده ۷:

در راستای اجرای ماده ۶ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیر دولتی و تبصره ۲ ذیل ماده ۲۰ قانون هوای پاک و با هدف جلوگیری از اثرات مخرب محیط زیستی ناشی از پسماند تولیدات مصرفی، احداث واحد های پسماندسوز در خارج محدوده و داخل حریم شهرها با رعایت فواصل رده ۴ مندرج در جدول شماره (۱) این ضابطه و انجام مطالعات ارزیابی زیست محیطی امکان پذیر می باشد .

تبصره ۱: استقرار طرح های مرتبط با مدیریت انواع پسماندها به استثنای پسماندهای صنعتی و ویژه در شهرهایی که فاقد اراضی خارج از حریم بوده و یا حریم آن ها با مرز تقسیمات کشوری شهرهای پیرامونی تداخل دارد، با تایید معاونت هماهنگی امور عمرانی و مدیر کل دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری ها در خارج از محدوده شهر با رعایت فواصل رده ۴ مندرج در جدول شماره (۱)، می توانند از ظرفیت کارگروه مدیریت پسماند و شورای برنامه ریزی استان استفاده نمایند.

تبصره ۲: رعایت دستورالعمل ارزیابی فنی و ضوابط زیست محیطی محل های دفن پسماندهای عادی و ویژه از جمله حداقل فاصله ۱۰۰۰ متری برای کاربری های مسکونی، بهداشتی، درمانی و تجاری و صنعتی ضروری می باشد.^{۲۰}

^{۲۰} ابلاغیه شماره ۱۷۹۷۴ / ۱۰۰ / ۱۴۰۰ مورخ ۶ / ۲ / ۱۴۰۰ ریاست سازمان حفاظت محیط زیست

ماده ۸:

ضوابط استقرار واحدهای خدماتی در سواحل دریا و خوریات برابر مقررات و ضوابط اعلامی زیر می باشد. تجاوز به بستر دریا، تالاب ها و خوریات ممنوع است.

الف- واحدهایی که در محدوده مصوب و قانونی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مرتبط (مناطق دارای مجوز محیط زیست)، درخواست استقرار دارند، بر اساس طرح جامع و زون بندی مصوب آن مناطق و با رعایت حریم قانونی سواحل مندرج در قانون اراضی مستحدث و ساحلی و الزامات مندرج در مجوز اخذ شده از سازمان حفاظت محیط زیست، می توانند بدون لحاظ فواصل جدول شماره (۱) استقرار یابند.

ب- واحدهایی که در خارج از محدوده مصوب و قانونی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و خارج از مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست و تالاب ها واقع گردیده و لیکن می بایست در حاشیه دریا و خوریات مستقر شوند (از قبیل آب شیرین کن ها، اسکله ها و بنادر، مجتمع های گردشگری ساحلی)، با رعایت حریم قانونی سواحل و ملاحظات محیط زیستی، بدون لحاظ فواصل جدول شماره (۱) و با رعایت فواصل از محدوده های قانونی شهر و روستا می توانند استقرار یابند.

پ- استقرار واحدهای خدماتی در کمتر از فاصله (۲) کیلومتری پس از حریم قانونی سواحل در منطقه ساحلی مکران ممنوع می باشد.^{۲۱}

تبصره: محدوده های مصوب شهرها و روستاها و موارد کاملاً معدود کاربری ها و فعالیت هایی که الزاماً و ماهیتاً باید در مجاورت دریا و ساحل باشند (از قبیل آب شیرین کن ها، اسکله ها و بنادر، مجتمع های گردشگری ساحلی)، با رعایت ضوابط استقرار و بدون تجاوز به بستر دریا از این قاعده مستثنی می باشند.

ت- برای تقاضاهای مربوط به استقرار در سواحل، دستگاه صادر کننده مجوز نهایی (سازمان بنادر و دریانوردی) مکلف است قبل از استعلام از سازمان حفاظت محیط زیست، نسبت به تطابق طرح با کاربری تعیین شده در مطالعات طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی (ICZM) اقدام و به همراه استعلام اعلام نماید.

ماده ۹:

استقرار واحدهای خدماتی رده های (۱)، (۲) و (۳) این ضابطه در مستثنیات مناطق حفاظت شده و پناهگاههای حیات وحش بر اساس طرح مصوب مدیریت این مناطق، مشروط به خارج بودن عرصه از نواحی امن، زیست بوم های حساس، بلامعارض بودن و رعایت ظرفیت برد گردشگری استقرار کاربری و سایر فواصل مندرج در جدول شماره (۱) خواهد بود.

^{۲۱} موضوع ابلاغیه شماره ۱۰۱۰۷۲/۱۰۰/۰۲ مورخ ۹۸/۰۷/۱۳ وزیر راه و شهرسازی و رییس شورایعالی شهرسازی و معماری در خصوص ابلاغ مدارک طرح ویژه توسعه و عمران منطقه ساحلی مکران

تبصره ۱: استقرار واحدهای خدماتی رده های (۱) و (۲) موضوع این ماده، توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان و رده (۳) واحدهای خدماتی توسط معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان تعیین تکلیف می گردند.

تبصره ۲: طرح های تفرج گسترده و متمرکز مشمول این ماده صرفاً شامل عناوین موافقت های اصولی اقامتگاه بوم گردی، سفره خانه سنتی و محیط ها و پارکهای طبیعت گردی صادره از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی می باشد.

ماده ۱۰:

استقرار فعالیت های تفرج گسترده و متمرکز رده های (۱)، (۲) و (۳) این ضابطه در محدوده اراضی "ملی" مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست، به ترتیب در زون های تفرج گسترده و تفرج متمرکز طرح مصوب مدیریت مناطق، مشروط به خارج بودن عرصه از نواحی امن، زیست بوم های حساس، بلامعارض بودن و رعایت ظرفیت برد گردشگری استقرار کاربری، توسط معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان تعیین تکلیف می گردند.

تبصره: مفاد این ماده صرفاً مشمول عناوین موافقت های اصولی اقامتگاه بوم گردی، سفره خانه سنتی و محیط ها و پارکهای طبیعت گردی صادره از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی می باشد.

ماده ۱۱:

اجرای طرح های طبیعت گردی جامعه محور تالابها در چارچوب برنامه های مدیریت زیست بومی منوط به تایید معاونت محیط زیست دریایی و تالابها می باشد.

ماده ۱۲:

کلیه واحدهای مشمول این ضابطه، ملزم به رعایت کلیه ملاحظات محیط زیستی از جمله استاندارد سازی کلیه خروجی های واحد (آب، خاک، پسماند، هوا) و اختصاص حداقل ۵ درصد از مساحت کل عرصه به فضای سبز مشجر و همچنین عدم ایجاد هرگونه آلودگی و مزاحمت می باشند.

ماده ۱۳:

کلیه واحدهای خدماتی مشمول ممنوعیت استقرار در شعاع های ممنوعه کلانشهرها نمی شوند.

ماده ۱۴:

اعتبار مجوزهای محیط زیستی صادره در مرحله احداث واحدهای خدماتی به مدت دو سال شمسی خواهد بود. در صورت عدم اقدام اجرایی و فیزیکی، مجوز صادره کان لم یکن و متقاضی موظف به اخذ نظر مجدد از اداره کل حفاظت محیط زیست می باشد.

جدول شماره (۱): حداقل فواصل مجاز برای استقرار واحدهای خدماتی

ردیف	فاصله از مراکز و مناطق مختلف (متر)				رده ۱	رده ۲	رده ۳	رده ۴
۱	سکونتگاه ها*	شهر مرکز استان			-	۲۰۰	۳۰۰	۶۰۰
۲		محدوده مصوب شهری			-	۱۵۰	۲۵۰	۵۰۰
۳		محدوده طرح هادی روستا			-	۱۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۴	سایر مراکز جمعیتی	مدرسه، دانشگاه، بیمارستان و سکونتگاه های با جمعیت کمتر از ۲۰ خانوار			-	۱۰۰	۱۵۰	۳۰۰
۵	پارک ملی- اثر طبیعی ملی			خارج از مرز بلافصل	۱۰۰	۱۵۰	۲۵۰	
۶	رودخانه های حفاظت شده **			مطابق دستورالعمل ناحیه بندی استقرار کاربری در حریم کیفی منابع آب سطحی				۲۰۰
۷	تالاب*** سواحل دریا			۱۵۰				۳۰۰
۸	پناهگاه حیات وحش-منطقه حفاظت شده			-	-	-	۱۰۰	
۹	رودخانه های دائمی،نهرهای طبیعی،،دریاچه های طبیعی و مخازن سدها****			مطابق دستورالعمل ناحیه بندی استقرار کاربری در حریم کیفی منابع آب سطحی				۱۰۰
۱۰	رودخانه های فصلی و مسیل ها			مطابق دستورالعمل ناحیه بندی استقرار کاربری در حریم کیفی منابع آب سطحی				
۱۱	آب زیر زمینی(چاه آب شرب ،چشمه و قنات)			رعایت حریم های قانونی چاه های آب شرب، چشمه و قنات دایر ^{۲۲}				

* ملاک فاصله از سکونتگاه های شهری و روستایی، حداقل فاصله از نزدیکترین محدوده شهر و روستا (داخل یا خارج شهرستان) می باشد.

** برای رودخانه های حفاظت شده، حریم مندرج در تبصره ۴ ماده ۱ دستورالعمل ناحیه بندی استقرار کاربری در حریم کیفی منابع آب سطحی مدنظر بوده و ملاک، فاصله از حریم کیفی می باشد.

*** کلیه تالاب های بند (ض) ماده ۱ این ضابطه مد نظر می باشد. حسب تراز افقی ۱۵۰ متر مقطوع از حد بستر تالابهای تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست تماماً به عنوان پهنه حفاظت منظور می شود و ملاک، فاصله از ۱۵۰ متر به بعد و خارج از پهنه حفاظت می باشد. در خصوص منطقه ساحلی مکران، وفق بند (پ) ماده (۸) این ضابطه اقدام گردد.

**** برای منابع آبهای سطحی موضوع بند ۹ جدول، ملاک فاصله تعیین شده از حریم کیفی آنها می باشد.

^{۲۲} موضوع دستورالعمل تعیین حریم کیفی آبهای زیرزمینی، نشریه ۶۲۱ سال ۱۳۹۲ سازمان برنامه و بودجه کشور

(جدول شماره ۲): فهرست عناوین رده های واحدهای خدماتی

تذکر: واحدهای خدماتی رده ۵ برابر قوانین و مقررات مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی و ملزم به رعایت ضوابط و مقررات حاکم بر رده ۴ نیز می باشند.

واحدهای خدماتی (۱۱۰۰۰۰)

رده یک (۱)

ردیف	نام واحد
۱۱۰۰۰۱	مراکز معاینه فنی خودروهای سبک
۱۱۰۰۰۲	بیمارستان
۱۱۰۰۰۳	ایستگاه انتقال پسماندهای عادی (صرفاً به صورت ایجاد سکو و تخلیه و بارگیری)
۱۱۰۰۰۴	ایستگاه های آتش نشانی، مراکز امداد و نجات هلال احمر
۱۱۰۰۰۵	مساجد و مراکز مذهبی
۱۱۰۰۰۶	پد بالگرد
۱۱۰۰۰۷	مراکز نگهداری کودکان بی سرپرست و مراکز مراقبتی سالمندان
۱۱۰۰۰۸	مونوریل، مترو درون شهری و تاسیسات مرکزی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۰۹	کلینک درمانی، پلی کلینیک، درمانگاه ها و موارد مشابه آن
۱۱۰۰۱۰	تاسیسات آب، برق، گاز و تلفن
۱۱۰۰۱۱	مراکز رادیولوژی، سونوگرافی
۱۱۰۰۱۲	مراکز عرضه وسایل نقلیه و خودروهای سبک
۱۱۰۰۱۳	انواع تعمیرگاه لوازم خانگی و موارد مشابه
۱۱۰۰۱۴	حوزه های علمیه
۱۱۰۰۱۵	تالارهای پذیرایی
۱۱۰۰۱۶	انواع انبار مواد و محصولات اعم از غذایی، دارویی، کالاهای تجاری، انبار سنتی گندم
۱۱۰۰۱۷	دانشگاه ها، مجتمع های فنی و حرفه ای، هنرستان ها، مهد کودک و سایر مراکز آموزشی و تربیتی
۱۱۰۰۱۸	آزمایشگاه هیدروستاتیک مخازن CNG
۱۱۰۰۱۹	ارائه خدمات لیزری
۱۱۰۰۲۰	احداث واحد تقلیل فشار گاز TBS از ۲۵۰ پوند (psi) به ۶۰ پوند (psi)
۱۱۰۰۲۱	ایستگاه تقویت فشار گاز شهری به روش EPC
۱۱۰۰۲۲	استقرار دکل های مخابراتی و نصب آنتن های مخابراتی (مطابق نامه شماره ۳۹۸۳۸/۳۱۰/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹ مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم و رعایت مصوبه هیات وزیران به شماره ۵۵۹۳۹/ت/۳۶۵۷۰ ه موضوع نامه شماره ۴۱۱۳۲/۳۰۰/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۹ معاونت محیط زیست انسانی اقدام گردد).
۱۱۰۰۲۳	استقرار پست برق ۲۳۰ برق مرکز شهر (رعایت مصوبه شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ ه مورخ ۹۶/۲/۶ هیات وزیران الزامی می باشد).

ردیف	نام واحد
۱۱۰۰۲۴	استقرار سایت (GSM) سایت تخصصی اطلاعات موبایل
۱۱۰۰۲۵	نصب کافوهای مخابراتی
۱۱۰۰۲۶	استقرار سایت های آتش نشانی
۱۱۰۰۲۷	ایستگاه رادیویی
۱۱۰۰۲۸	واحد خشکشویی
۱۱۰۰۲۹	فروشگاه های زنجیره ای، هایپرمارکت
۱۱۰۰۳۰	استقرار پارک های علم و فناوری و واحدهای فناور و شهرک های سلامت (برای رده های یک فعالیت های دانش بنیان و صنایع پیشرفته) (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۳۱	شرکت ها، موسسات غیر تولیدی دانش بنیان و فناور(واحدهای علمی، پژوهشی و تحقیقاتی)
۱۱۰۰۳۲	گرمابه عمومی
۱۱۰۰۳۳	ایستگاه هواشناسی، پمپاژ آب
۱۱۰۰۳۴	استخر ذخیره آب کشاورزی
۱۱۰۰۳۵	سیستم تصفیه رواناب های سطحی
۱۱۰۰۳۶	تصفیه خانه محلی مقیاس کوچک فاضلاب شهری و روستایی به روش تصفیه پیشرفته(Local)
۱۱۰۰۳۷	واحد نصب تجهیزات CNG برای خودروهای سواری و وانت
۱۱۰۰۳۸	نگهداری و عرضه گل و گیاه بصورت نمایشگاهی
۱۱۰۰۳۹	استقرار نمایندگی فروش و تعمیرگاه مجاز شرکت های خودروسازی برای خودروهای سبک
۱۱۰۰۴۰	فروشگاه سموم کشاورزی و باغبانی
۱۱۰۰۴۱	واحد عرضه ماهی (بازارچه فروش و عرضه ماهی)
۱۱۰۰۴۲	آزمایشگاه خوراک دام و دامپزشکی
۱۱۰۰۴۳	سالن اجتماعات، تالار و رستوران، قهوه خانه، اغذیه فروشی و مشابه آن
۱۱۰۰۴۴	مجتمع فنی و خدماتی خودرو سبک و تعمیر خودرو های سبک
۱۱۰۰۴۵	میدان میوه و تره بار محلی
۱۱۰۰۴۶	بازارچه های دائمی صنایع دستی، سوغات و موارد مشابه آن
۱۱۰۰۴۷	دفاتر خدمات مسافرتی و آژانس ها
۱۱۰۰۴۸	کلانتری، پلیس +۱۰، مراکز ستادی ارگان های نظامی و انتظامی
۱۱۰۰۴۹	کارواش خودروهای سبک
۱۱۰۰۵۰	چاپخانه های کتاب و نشریات
۱۱۰۰۵۱	اتاقک نگهبانی، خانه کارگری، اتاق کارگری و نگهبانی باغ
۱۱۰۰۵۲	دفاتر صدور بارنامه حمل و نقل بدون پارکینگ و باسکول
۱۱۰۰۵۳	مرکز فروش نفت روستایی
۱۱۰۰۵۴	رصدخانه

ردیف	نام واحد
۱۱۰۰۵۵	جاده فرعی
۱۱۰۰۵۶	خطوط انتقال نیرو و فیبر نوری
۱۱۰۰۵۷	تعمیر و بازسازی صندلی هواپیما
۱۱۰۰۵۸	صافکاری و نقاشی اتومبیل (فقط در کاربری کارگاهی)
۱۱۰۰۵۹	تصفیه خانه های آب شهری و روستایی
۱۱۰۰۶۰	مراکز تحقیقات صنعتی (فقط واحدهای علمی، آموزشی)
۱۱۰۰۶۱	پیست دوچرخه سواری
۱۱۰۰۶۲	ورزشگاه چمن مصنوعی
۱۱۰۰۶۳	احداث انواع سالن های ورزشی سرپوشیده (والیبال، فوتبال، بسکتبال، بدنسازی، استخرهای سرپوشیده، حمام سونا، جکوزی و موارد مشابه)
۱۱۰۰۶۴	کلینیک دامپزشکی دام کوچک
۱۱۰۰۶۵	کلینیک گیاه پزشکی
۱۱۰۰۶۶	آزمایشگاه تشخیص طبی، آزمایشگاه مرکزی، آزمایشگاه مواد غذایی
۱۱۰۰۶۷	آموزش و توانبخشی معلولین
۱۱۰۰۶۸	تله کابین (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۶۹	سکوی فرود
۱۱۰۰۷۰	مجتمع آب درمانی با تاسیسات خدمات رسانی و اقامتگاه
۱۱۰۰۷۱	اسکله با سازه چوبی، اسکله تفریحی
۱۱۰۰۷۲	تفرجگاه بدون مراکز اقامتی (تفرجگاه گسترده) (اعمال مواد ۹ و ۱۰ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۷۳	احداث بنادر مسافری و صیادی با پذیرش شناورهای کمتر از هزار تن
۱۱۰۰۷۴	شهر بازی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۷۵	واحد اقامتگاه بوم گردی (اعمال مواد ۹ و ۱۰ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۰۰۷۶	هتل، متل، هتل آپارتمان، مهمانسرا، اقامتگاه، زائرسرا، خوابگاه و موارد مشابه (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۷۷	پایانه مسافربری برون شهری (الف) رعایت فاصله ۲۰متری از کاربری های مسکونی، آموزشی و درمانی پیرامون (ب) اخذ مجوز شورای ترافیک (ج) موافقت کمیسیون ماده ۵ قانون تاسیس شورایعالی شهرسازی و معماری
۱۱۰۰۷۸	بارانداز گوشت در سردخانه جهت عرضه
۱۱۰۰۷۹	پارکینگ خودروهای سبک تصادفی
۱۱۰۰۸۰	واحد حمل و نقل بار و مسافر خودروهای سبک
۱۱۰۰۸۱	واحد نمایشگاهی شامل خودروی سبک، مبل، لوازم خانگی و موارد مشابه
۱۱۰۰۸۲	پارکینگ خودروهای سبک
۱۱۰۰۸۳	انبار تاسیسات ماشین آلات کشاورزی ویژه مناطق روستایی

ردیف	نام واحد
۱۱۰۰۸۴	موزه مردم شناسی و تاریخ طبیعی
۱۱۰۰۸۵	جایگاه های عرضه سوخت اعم از بنزین، گاز طبیعی و گازوئیل برای خودروهای سبک
۱۱۰۰۸۶	پر کردن سیلندرها و گاز پیک نیکی و موارد مشابه
۱۱۰۰۸۷	انبار کارتن وشانه تخم مرغ
۱۱۰۰۸۸	سردخانه
۱۱۰۰۸۹	مرکز عرضه محصولات کشاورزی
۱۱۰۰۹۰	ایستگاه مترو شهری
۱۱۰۰۹۱	خطوط لوله فرعی گاز
۱۱۰۰۹۲	واحد فروشندگی نفت وگاز شبکه انتقال آب داخل حوضه ابریز برای مصارف شهری
۱۱۰۰۹۳	بازداشتگاه موقت در کلانتریها
۱۱۰۰۹۴	مراکز اورژانس هلال احمر
۱۱۰۰۹۵	دفاتر اداری شرکت های حمل و نقل در داخل شهرها
۱۱۰۰۹۶	پارک گردشگری(ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۹۷	احداث واحد تفریحی سورتمه (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۰۹۸	احداث بازارچه دائمی صنایع دستی و سوغات
۱۱۰۰۹۹	زیب لاین صرفا" با ایجاد دو اتاقک ایستگاهی در مبدا و مقصد
۱۱۰۱۰۰	حفاظت کاتدی
۱۱۰۱۰۱	احداث پیست بازیهای الکترونیک و رادیو کنترلی زمینی(ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۱۰۲	استخر ذخیره آب و سردخانه(واحدهای سردخانه ای با مقیاس کوچک و بدون باسکول و صرفاً برای ورود و خروج ماشین های باری سبک استفاده می شوند)
۱۱۰۱۰۳	مراکز ستادی و اداری نظامی و انتظامی جزء مجموعه کارکردهای شهری محسوب می گردد ازجمله ستاد فرماندهی، پلیس آگاهی، کلانتری ها و اماکن اداری
۱۱۰۱۰۴	واحدهای سردخانه بدون تجهیزات جانبی و حمل و نقل با خودروهای سبک
۱۱۰۱۰۵	واحد توزیع گازوئیل کشاورزی
۱۱۰۱۰۶	فروشندگی انواع سوخت و فرآورده های نفتی
۱۱۰۱۰۷	خرده فروشی آهن آلات، کاغذ باطله ،روزنامه و مقوا
۱۱۰۱۰۸	استقرار ایستگاه آب سنجی
۱۱۰۱۰۹	استقرار باغهای پرندگان(مطابق با دستورالعمل معاونت محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان و ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۱۱۰	آزمایشگاه آزمون هیدرواستاتیک مخازن سی ان جی خودرویی
۱۱۰۱۱۱	فعالیت خدمات لیزری کیف و کفش
۱۱۰۱۱۲	استقرار سالنهای ورزشی(اعم از سرپوشیده و سرباز)

ردیف	نام واحد
۱۱۰۱۱۳	بارانداز گوشت سردخانه ای
۱۱۰۱۱۴	بازار خودرو های سبک
۱۱۰۱۱۵	پاسگاه انتظامی
۱۱۰۱۱۶	سردخانه و اتاق تشریح پزشکی قانونی
۱۱۰۱۱۷	زمین تنیس خاکی
۱۱۰۱۱۸	مراکز اداری و فوریت های پزشکی
۱۱۰۱۱۹	پایگاه اورژانس بین راهی
۱۱۰۱۲۰	پایگاه امداد و نجات جاده ای
۱۱۰۱۲۱	چاه های شرب و کشاورزی
۱۱۰۱۲۲	سفره خانه سنتی (اعمال مواد ۹ و ۱۰ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۱۰۱۲۳	احداث سدهای لاستیکی و معیشتی با ارتفاع کمتر از ۱۵ متر
۱۱۰۱۲۴	احداث زیست بانک ملی ژنتیک
۱۱۰۱۲۵	کلپ غواصی

رده دو (۲)

ردیف	نام واحد
۱۲۰۰۰۱	پیست موتورسواری (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۰۲	اسب سواری
۱۲۰۰۰۳	ایستگاه تقلیل فشار گاز برون شهری CGS از ۱۰۰۰ پوند (Psi) به ۲۵۰ پوند (Psi)
۱۲۰۰۰۴	پلاژهای ساحلی
۱۲۰۰۰۵	باند بالگرد (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۰۶	ایستگاه تقویت فشار گاز برون شهری
۱۲۰۰۰۷	تصفیه خانه فاضلاب روستایی
۱۲۰۰۰۸	باسکول و توزین خودروهای سنگین
۱۲۰۰۰۹	واحد انبار چوب و MDF
۱۲۰۰۱۰	میدان میوه و تره بار مرکزی
۱۲۰۰۱۱	دفتر حمل و نقل با پارکینگ و باسکول
۱۲۰۰۱۲	قالیشویی و موارد مشابه (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۱۳	اردوگاه اتباع خارجی
۱۲۰۰۱۴	میدان عرضه خوراک دام و طیور
۱۲۰۰۱۵	واحد چوب فروشی به صورت عمده با باسکول

ردیف	نام واحد
۱۲۰۰۱۶	احداث کوهستان پارک و مجموعه نمایشگاهی تا ۱۰ هکتار (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۱۷	آموزشگاه رانندگی پایه یک
۱۲۰۰۱۸	مرکز بازپروری و اشتغال معتادین
۱۲۰۰۱۹	محل دفع پسماندهای روستایی
۱۲۰۰۲۰	جایگاه عرضه سوخت نفت گاز خودروهای سنگین
۱۲۰۰۲۱	رستوران بین راهی
۱۲۰۰۲۲	مراکز معاینه فنی خودروهای سنگین
۱۲۰۰۲۳	سیلوی غلات و حبوبات
۱۲۰۰۲۴	راهدارخانه
۱۲۰۰۲۵	استقرار پست برق ۴۰۰ کیلو ولت (رعایت مصوبه شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ ه مورخ ۹۶/۲/۶ هیات وزیران الزامی می باشد).
۱۲۰۰۲۶	
۱۲۰۰۲۷	مرکز تیمار و نگهداری پرندگان شکاری (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۲۸	بازداشتگاه و زندان
۱۲۰۰۲۹	واحد مراکز نگهداری حیوانات - شکارگاه ها و باغ وحش ها (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۳۰	بازار خودروهای سنگین
۱۲۰۰۳۱	پیست کارتینگ (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۳۲	بارانداز و بازارچه های محصولات کشاورزی
۱۲۰۰۳۳	باغ وحش و پارک وحش (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۳۴	انبار و توزیع سیمان، گچ پاکتی و فله، شن و ماسه و موارد مشابه
۱۲۰۰۳۵	نمایشگاه های دائمی ملی و منطقه ای (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۲۰۰۳۶	میدان عرضه دام
۱۲۰۰۳۷	باشگاه سوارکاری
۱۲۰۰۳۸	آرامستان شهری و روستایی
۱۲۰۰۳۹	محیط های طبیعت گردی (اعمال مواد ۹ و ۱۰ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)

رده سه (۳)

ردیف	نام واحد
۱۳۰۰۰۱	استقرار پارک های علم و فناوری و واحدهای فناور و شهرک های سلامت (برای واحدهای رده های ۱، ۲ و ۳) با رعایت مصوبه ۱۲۰۹۹۷/ت/۴۸۶۰۹ ه مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۱۵ هیات وزیران (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۰۲	انبار کود و سموم سرپوشیده (انبار سرپوشیده کود یا سموم و یا انبار کود و سموم بسته بندی سرپوشیده است باید مشخص و در صورت نیاز تفکیک شود)
۱۳۰۰۰۳	واحد های کوچک بی خطر سازی و امحاء پسماندهای عفونی (حداکثر پسماند عفونی ۵۰۰ کیلوگرم در روز، حداکثر دو دستگاه بی خطر ساز، حداکثر عرصه فعالیت ۱۰۰۰ مترمربع و ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۰۴	احداث کوهستان پارک و مجموعه نمایشگاهی با مساحت بیش از ۱۰ هکتار (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۰۵	پارکینگ و تعمیرگاه خودروهای سنگین
۱۳۰۰۰۶	فرودگاه های کوچک سمپاشی و آموزشی در مقیاس کوچک (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۰۷	مرکز احیاء و پاکسازی خاک های آلوده (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۰۸	تفرج متمرکز (فاقد محدودیت حریم، محدوده فواصل شهر و روستا و اعمال مواد ۹ و ۱۰ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۰۹	مجتمع های تفریحی توریستی-طرح ها و پروژه های گردشگری تا ۵ هکتار در کلیه استان ها (فاقد محدودیت حریم، محدوده فواصل شهر و روستا و ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۰	استادیوم ورزشی، سالن های و مجتمع های بزرگ ورزشی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۱	چیدن و شستشوی پشم خام حیوانی
۱۳۰۰۱۲	مجتمع خدماتی رفاهی بین راهی (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا و با رعایت مفاد تبصره ۲ ماده ۳ و اعمال ماده ۹ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۳	زباله سوز جهت امحاء پسماندهای تولیدی واحد صنعتی مطابق با استانداردهای خروجی سازمان حفاظت محیط زیست (استقرار در عرصه و اعیان همان واحد صنعتی و عدم پذیرش پسماند از سایر واحدها و ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۴	اردوگاه های تفریحی و آموزشی تا ۵ هکتار (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا و ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۵	نگهداری سگ های ولگرد (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۶	امحاء جفت جنین با استفاده از کوره لاشه سوز (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۷	نمایندگی فروش و تعمیرگاه مجاز شرکت های خودرو سازی برای خودروهای سنگین
۱۳۰۰۱۸	باشگاه خلبانی و هوانوردی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۱۹	تاکسیدرمی (مطابق با دستورالعمل معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی)
۱۳۰۰۲۰	باشگاه ورزشی تیراندازی و تراپ اسکیت (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۲۰	مجتمع فنی و خدماتی خودرو سنگین

ردیف	نام واحد
۱۳۰۰۲۱	کلینیک و بیمارستان دامپزشکی (دام بزرگ)
۱۳۰۰۲۲	انبار تاسیسات و ماشین آلات کشاورزی- هانگار
۱۳۰۰۲۳	مرکز آموزش سگ های امداد رسان (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۲۴	سایت ضد عفونی خودروهای حامل نهاده های خوراک دام و طیور (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۲۵	تاسیسات پرتودهی گاما (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۲۶	تاسیسات بازیابی مواد، پردازش و جدا سازی پسماندهای عادی (بدون هرگونه عملیات تخلیه و ماندگاری در محیط و ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۲۷	مکانیزاسیون یا تعمیر وسایل کشاورزی
۱۳۰۰۲۸	پایانه حمل و نقل، ترمینال و کارواش خودروهای سنگین
۱۳۰۰۲۹	انبار آهن آلات ساختمانی
۱۳۰۰۳۰	تانکر شویی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۳۱	شبکه آبیاری و زهکشی بدون دریاچه وسد (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا)
۱۳۰۰۳۲	فرودگاه تفریحی - آموزشی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۳۳	شهرک نمایشگاهی بدون هرگونه تولید و ساخت (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۳۴	ضد عفونی کردن صنایع غذایی (ممنوعیت استقرار در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۳۵	پارک های طبیعت گردی (اعمال مواد ۹ و ۱۰ این ضابطه در مناطق چهارگانه سازمان)
۱۳۰۰۳۶	پیست اسکی

رده چهار (۴)

ردیف	نام واحد
۱۴۰۰۰۱	مجتمع تفریحی، توریستی (طرح های گردشگری) از ۵ تا ۱۵ هکتار سایر استان ها به غیر از استان های شمالی (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا)
۱۴۰۰۰۲	پیست اتومبیل رانی
۱۴۰۰۰۳	بیوگاز با استفاده از پسماندهای کشاورزی
۱۴۰۰۰۴	پادگان، آمادگاه، میدان تیر، و سایر مراکز نظامی اعم از آموزشی و غیره
۱۴۰۰۰۵	انبار مواد شیمیایی (خورنده ^۱ - احتراقی - انفجاری - پرتوزا)
۱۴۰۰۰۶	شهر لجستیک بندر با ظرفیت پذیرش شناورهای کمتر از هزار تن (فاقد محدودیت در حریم شهر)
۱۴۰۰۰۷	سایت بوزدائی شبکه های خالی ماده بودار گاز طبیعی (مرکاپتان)
۱۴۰۰۰۸	احداث چندراهه خطوط لوله نفت و گاز
۱۴۰۰۰۹	مناطق نمونه گردشگری کمتر از بیست هکتار (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا)
۱۴۰۰۱۰	محل انباشت فضولات دامی

ردیف	نام واحد
۱۴۰۰۱۱	بند و سد خاکی با ارتفاع کمتر از ۱۵ متر و دریاچه کمتر از ۴۰۰ هکتار (فاقد محدودیت حریم شهر)
۱۴۰۰۱۲	دهکده بوم گردی (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا)
۱۴۰۰۱۳	آب شیرین کن تا ظرفیت پنجاه هزار متر مکعب در روز
۱۴۰۰۱۴	محل دفن لاشه حیوانات اهلی و خانگی
۱۴۰۰۱۵	پردازش و مدیریت پسماندهای شیمیایی و دارویی به روش کپسوله کردن (تثبیت و جامدسازی)
۱۴۰۰۱۶	بندر خشک
۱۴۰۰۱۷	بندر تجاری و صیادی و گمرک با ظرفیت پذیرش شناورهای کمتر از هزار تن (فاقد محدودیت در حریم شهر)
۱۴۰۰۱۸	شهرک حمل و نقل
۱۴۰۰۱۹	واحدهای تصفیه و بی خطر سازی انواع لجن تصفیه خانه های صنعتی
۱۴۰۰۲۰	تفرج متمرکز (مجمع های تفریحی توریستی- طرح ها و پروژه های گردشگری) ۱۵-۵ هکتار غیر از استانهای شمالی (فاقد محدودیت حریم، محدوده فواصل شهر و روستا)
۱۴۰۰۲۱	شبکه آبیاری و زهکشی اگر دارای دریاچه سد کمتر از ۴۰۰ هکتار باشد
۱۴۰۰۲۲	ایستگاه بارگیری میعانات گازی
۱۴۰۰۲۳	دهکده فرش (تحت عنوان واحدهای صنفی با ماهیت شهرک)
۱۴۰۰۲۴	مراکز لجستیک بار (شامل دهکده لجستیک، پارک لجستیک، و موارد مشابه)
۱۴۰۰۲۵	پایانه مرزی
۱۴۰۰۲۶	تیر پارک

رده پنج (۵)

ردیف	نام واحد
۱۵۰۰۰۱	شبکه انتقال آب بین حوضه ای
۱۵۰۰۰۲	مراکز دفع و دفن انواع پسماندهای شهری
۱۵۰۰۰۳	دفن نخاله های ساختمانی*
۱۵۰۰۰۴	بیوگاز و هاضم پسماندهای شهری*
۱۵۰۰۰۵	زباله سوز مرکزی (اعمال ماده ۷ این ضابطه)
۱۵۰۰۰۶	سیستم تصفیه یا امحاء مرکزی پسماندهای پزشکی
۱۵۰۰۰۷	مجمع های تفریحی توریستی- طرح ها و پروژه های گردشگری در استان های شمالی کشور با وسعت بیش از پنج هکتار و در سایر استان های کشور با وسعت بیش از پانزده هکتار (فاقد محدودیت حریم، محدوده، فواصل شهر و روستا)
۱۵۰۰۰۸	مناطق نمونه گردشگری بیش از بیست هکتار (فاقد محدودیت حریم و فواصل شهر و روستا)
۱۵۰۰۰۹	مناطق آزاد و ویژه در هر مقیاس
۱۵۰۰۱۰	ذخیره سازی زیرزمینی گاز طبیعی
۱۵۰۰۱۱	فرودگاه ها در هر مقیاس

ردیف	نام واحد
۱۵۰۰۱۲	میدان نفت و گاز در هر مقیاس
۱۵۰۰۱۳	سد نگهداشت باطله ها در هر مقیاس
۱۵۰۰۱۴	پایانه های نفت و گاز
۱۵۰۰۱۵	استحصال زمین از دریا و ایجاد جزیره مصنوعی
۱۵۰۰۱۶	بنادر با هر عنوان با ظرفیت پذیرش شناورهای بیش از هزار تن
۱۵۰۰۱۷	لایروبی رودخانه های اصلی و دائمی و خورهای بزرگ (لایروبی مجدد و دوره ای را شامل نمی شود)
۱۵۰۰۱۸	شبکه جمع آوری فاضلاب شهری و تصفیه خانه فاضلاب (فاقد محدودیت حریم شهر و رعایت فواصل رده ۴)
۱۵۰۰۱۹	آزادراه (فاقد محدودیت محدوده و حریم و فواصل شهر و روستا-تعمیر، اصلاح، بازسازی و تعریض مشمول نمی شود)
۱۵۰۰۲۰	بزرگراه در هر مقیاس (فاقد محدودیت محدوده و حریم و فواصل شهر و روستا-تعمیر، اصلاح، بازسازی و تعریض مشمول نمی شود)
۱۵۰۰۲۱	خطوط اصلی لوله گاز در هر مقیاس (تعمیر، اصلاح، بازسازی و تعریض مشمول نمی شود)
۱۵۰۰۲۲	خطوط اصلی لوله نفت در هر مقیاس (تعمیر، اصلاح، بازسازی و تعریض مشمول نمی شود)
۱۵۰۰۲۳	جاده اصلی درجه یک در هر مقیاس (فاقد محدودیت محدوده و حریم و فواصل شهر و روستا-تعمیر، اصلاح، تعریض و بازسازی مشمول تهیه گزارش ارزیابی جدید نمی شود)
۱۵۰۰۲۴	خطوط انتقال نیرو فشار قوی دویست و سی کیلو ولت به بالا
۱۵۰۰۲۵	انبار نفت
۱۵۰۰۲۶	سدهای بزرگ با ساختارهای جنبی (شبکه آبیاری، نیروگاه، خطوط انتقال) سدهای بزرگ با ارتفاع بیش از پانزده متر یا مساحت دریاچه بیش از چهارصد هکتار
۱۵۰۰۲۷	اسکله و سکوی نفتی در هر مقیاس
۱۵۰۰۲۸	آب شیرین کن با ظرفیت بیش از پنجاه هزار متر مکعب در روز
۱۵۰۰۲۹	راه آهن بین شهری در هر مقیاس (فاقد محدودیت محدوده و حریم و فواصل شهر و روستا و شامل مسیرهای دسترسی اختصاصی نمی شود).
*از مصادیق مراکز دفع و دفن انواع پسماندهای شهری می باشند.	

جدول شماره (۳): تعاریف کاربری های شهری

ردیف	نوع کاربری	تعریف
۱	مسکونی	به اراضی اختصاص یافته جهت سکونت اطلاق می شود.
۲	آموزش تحقیقات و فناوری	به اراضی که جهت فعالیت های آموزش عالی و تکمیلی و پژوهشی بعد از دوره تحصیلات رسمی و عمومی (تحصیلات متوسطه) اختصاص داده می شود گفته می شود.
۳	آموزشی	به اراضی اختصاص یافته برای فعالیت های آموزش رسمی و عمومی تحت مدیریت وزارت خانه های آموزش و پرورش و کار و امور اجتماعی گفته می شود.
۴	اداری و انتظامی	به اراضی اختصاص یافته جهت استقرار وزارت خانه ها، موسسات دولتی ، شرکتهای دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و نیروهای انتظامی و بسیج گفته می شود.
۵	تجاری-خدماتی (انتفاعی و غیر انتفاعی)	به اراضی اختصاص یافته برای انواع فعالیت های بازرگانی و خدمات انتفاعی و غیر انتفاعی گفته می شود.
۶	ورزشی	به اراضی اختصاص یافته جهت انجام ورزش های مختلف از سطوح حرفه ای تا مبتدی گفته می شود
۷	درمانی	به اراضی اختصاص یافته به خدمات پزشکی ، درمانی و سلامت انسان و دام و مددکاری های اجتماعی گفته می شود.
۸	فرهنگی- هنری	به اراضی اختصاص یافته به فعالیتهای فرهنگی گفته می شود.
۹	پارک و فضای سبز	به اراضی اختصاص یافته جهت پارک (بوستان) که توسط شهرداری احداث و مورد استفاده عموم قرار می گیرد گفته می شود.
۱۰	مذهبی	به اراضی اختصاص یافته جهت انجام فرایض و مراسم مذهبی و دینی و بقاع متبرکه گفته می شود.
۱۱	تجهیزات شهری	به اراضی اختصاص یافته جهت رفع نیازهای عمومی شهروندان که عمدتاً در رضایت شهرداری است گفته می شود.
۱۲	تاسیسات شهری	به اراضی که جهت امور مربوط به تاسیسات زیربنایی شهر و یا بهداشت شهر و شهروندان اختصاص می یابد گفته می شود.
۱۳	حمل و نقل و انبارداری	به اراضی اختصاص یافته جهت شبکه معابر و ساختمان هایی که برای انجام سفرهای شهری، برون شهری و شهروندان اختصاص می یابد گفته می شود.
۱۴	نظامی	به اراضی اختصاص یافته به نیروهای مسلح گفته می شود.
۱۵	باغات و کشاورزی	به اراضی اختصاص یافته به باغات و زمین های کشاورزی گفته می شود..
۱۶	میراث تاریخی	به اراضی اختصاص یافته به مکانهای تاریخی گفته می شود.
۱۷	طبیعی	به سطوح اختصاص یافته به جنگلهای طبیعی و دست کاشت و امثالهم گفته می شود.
۱۸	حریم	به اراضی که حسب قانون جهت اهداف خاص حفاظت و منظور می شود گفته می شود.
۱۹	تفریحی و توریستی	به اراضی اختصاص یافته جهت اقامت و سیاحت گفته می شود.
۲۰	صنعتی	به اراضی اختصاص یافته جهت استقرار صنایع مشمول رده ۱ مقررات و ضوابط استقرار واحدهای تولیدی و صنعتی گفته می شود.